

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/117/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110218323
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8110218323.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, Phd., predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Jany Burešovej, JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpené JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O. BOX 205, 810 00, Bratislava, IČO: 37 927 795 proti žalovanému: 1/ L. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX/XC, L. X, Č. G., právne zastúpený Advokátska kancelária SLÚKA a partneri, s.r.o. so sídlom Hviezdoslavova 41, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 50 097 966, 2/ T. Z. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/XX, XXX XX L., právne zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Michalom Petrikom so sídlom Štefánikova 96/63, 058 01 Poprad, o zaplatenie 5.607,03 eura istiny s prísl., o odvolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 11C/72/2012-412 zo dňa 20.04.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o splatnosti pohľadávky a vo výroku o trovách konania.

Žalobcovi n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému 1.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 5.607,03 eura s úrokom z omeškania zo sumy 5.049,15 eura vo výške 11,7 % p.a. odo dňa 19.02.2010 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zanikne v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že žalobca má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, citoval ust. § 559, § 657 Občianskeho zákonníka a uviedol, že právny vzťah medzi stranami sporu vznikol na základe uzavretej zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX zo dňa 14.05.2004 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a stavebným sporiteľom dlžníkom - žalovaným 1/ a žalovanou 2/ ako ručiteľkou, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 180.000,- Sk. Žalovaná 2/ uzatvorila dňa 14.05.2004 s právnym predchodcom žalobcu vyhlásenie ručiteľa v zmluve o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, kde ako ručiteľ sa zaviazala uspokojiť pohľadávku veriteľa, ktorá vznikla na základe úverovej zmluvy v prípade, že dlžník nesplatí svoj splatný záväzok v primeranej lehote po tom, čo ho veriteľ písomne vyzval na splatenie záväzku. Ručiteľ berie na seba záväzok, že zaplatí veriteľovi aj úroky z omeškania, poplatky, zmluvné pokuty, účelne preukázané náklady na vymoženie pohľadávky vyplývajúce z úverovej zmluvy. Ručenie zaniká zánikom záväzku, ktorý ručenie zabezpečuje. Dňa 22.04.2008 právny predchodca žalobcu zaslal žalovanej 2/ odstúpenie od úverovej zmluvy, ktoré žalovaná 2/ prevzala 13.09.2008 a žalovaný 1/ 13.02.2009. Žalovaný 1/ uznal záväzok na základe dohody o uznaní záväzku zo dňa 04.12.2008 vo výške 5.670,65 eura k 06.11.2008. Súd prvej inštancie

ďalej uviedol, že zo strany žalobcu boli splnené podmienky, ako aj bolo preukázané, že žalovaná 2/ bola vyzvaná na splnenie dlhu namiesto dlžníka. Poukázal na právnu úpravu vyplývajúcu z ust. § 54 (správne 546) Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že ručiteľ je povinný dlh splniť ak ho nespĺnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ je teda zaviazaný v rozsahu, v ktorom dlžník nespĺní svoj záväzok, pričom nie sú možné úvahy o stanovení podielov na dlhu týchto, z hľadiska ust. § 74 (správne § 574) Občianskeho zákonníka. Nárok žalobcu na zaplatenie 5.607,03 eura súd prvej inštancie považoval za dôvodný, preto zaviazal žalovaných 1/ a 2/ k zaplateniu istiny spolu s 11,7 % úrokom z omeškania zo sumy 5.049,15 eura od 19.02.2010 do zaplatenia v zmysle ust. § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Výška úrokovej sadzby v danom prípade predstavuje 11,7 % ročne. Žalovaný sa ocitol s plnením peňažného dlhu v omeškaní, a preto má veriteľ právo požadovať od neho úroky z omeškania. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku - výroku o splatnosti pohľadávky a výroku o trovách konania odvolanie právny zástupca žalovaného 1/. Namietal inú vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ako aj nesprávne právne posúdenie. Zdôraznil, že nenamietajú opodstatnenosť žaloby, avšak namietajú výrok o splatnosti pohľadávky z dôvodu, že žalovaný 1/ si vzhľadom na svoje osobné a majetkové pomery nemôže dovoliť uhradiť dlžnú sumu v lehote 3 dní po právoplatnosti rozsudku ako je stanovené súdom prvej inštancie. Navrhol splátky vo výške 80,- eur, eventuálne 100,- eur mesačne. V tejto časti namietal inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci z dôvodu, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal s návrhom žalovaného 1/ na stanovení dlhšej lehoty na plnenie. Ďalej namietal výrok o náhrade trov konania. Žiadal aplikáciu ust. § 257 Civilného sporového poriadku z dôvodu pretrvávajúcej nepriaznivej finančnej situácie žalovaného 1/. Podľa názoru právneho zástupcu žalovaného 1/, práve žalovaná 2/ svojou ľahostajnosťou zavinila súdne konanie, keďže sa so žalovaným 1/ nijako mimosúdne nedohodla ohľadom vysporiadania hnutelných vecí (zhodnotenia nehnuteľnosti zadovážaných z požičaných úverových prostriedkov). V tejto časti namietal nesprávne právne posúdenie vo vzťahu k žalovanému 1/. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a uložiť splácať dlžnú sumu v splátkach vo výške 80,- eur spoločne a nerozdielne až do úplného vyrovnania pod stratou výhody splátok, ako aj priznať žalobcovi nárok na náhradu trov konania len vo vzťahu k žalovanej 2/. Zároveň predložil doklad o splácaní dlhu žalovaným 1/ v mesačných splátkach po 80,- eur.

3. Právny zástupca žalovanej 2/, ani právny zástupca žalobcu sa k doručenému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Podľa § 470 ods. 1, 2 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Citované ustanovenie je vyjadrením princípu okamžitej aplikability ustanovení Civilného sporového poriadku na všetky prebiehajúce a začaté konania v súlade s princípom justifikácie účinkov procesných úkonov, ktorý znamená zachovanie právnych účinkov úkonov vykonaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom do 30.06.2016, ktorých následky úkonu sa majú uznávať i vtedy, ak novšia procesná úprava už s týmto následkom nepočíta.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) vzhľadom načas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení s § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke dňa 09.03.2018 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 1/ nie je dôvodné.

Podľa § 390 CSP, odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak po a) rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

Z obsahu spisu vyplýva, že vo veci bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolacím súdom zrušené a vrátené na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to uznesením odvolacieho súdu č.k. 4Co/277/2015-378 zo dňa 11.10.2016, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 11C/72/2012-336 zo dňa 05.02.2015 a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Predmetom odvolacieho konania bol namietaný výrok o splatnosti pohľadávky a výrok o trovách konania.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Podľa § 380 ods. 1 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

7. Oboznámením sa s obsahom spisu, odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie, ako aj uplatnenými odvolacími námietkami odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne posúdil dôvodnosť uplatneného nároku vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/. Uplatnená námietka týkajúca sa nesprávnych skutkových zistení, vrátane nesprávneho právneho posúdenia preto nebola dôvodná.

8. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je 3 dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Rozsudky, ktoré ukladajú určitú povinnosť sú zásadne vykonateľné len čo uplynie lehota na plnenie. Lehota na plnenie je zásadne 3 dni. Len v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu lehotu, ktorú stanoví podľa okolností daného prípadu, napr. podľa sociálnej a rodinnej situácie, zdravotného stavu osoby, ktorej sa ukladá povinnosť a podobne. Lehota na plnenie v procesnej teórii nazývaná paričná lehota začína plynúť od momentu právoplatnosti rozhodnutia. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil priznať výhodu splátok je najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom stanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé. Priznané plnenie v splátkach musí byť podložené zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci, povinný nárok a osobné pomery strán v spore je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než 3 dni od právoplatnosti rozsudku, alebo určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (R V/1968, R 87/1966).

9. V danom prípade súd prvej inštancie priznal lehotu na plnenie v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP, t.j. paričnú lehotu troch dní. Je pravdou, že žalovaný 1/ bol v konaní vypočutý (č.l. 333 spisu) a v rámci výpovede požiadal splácať žalovanú istinu v splátkach vo výške 100,- eur. V priebehu konania žiadal aj iné splátky, a to vo výške 50,- eur (č.l. 284 spisu), pričom predložil potvrdenie od zamestnávateľa o jeho príjme vo výške 75,- Kč na hodinu. Z vyjadrenia žalobcu však v konaní pred súdom prvej inštancie (č.l. 311 spisu) vyplýva, že žalobca nesúhlasil s postupným splácaním žalovanej istiny z dôvodu, že od 23.07.2010 žalovaný 1/, ani žalovaná 2/ nezaplatili žiadnu čiastku. Vo vzťahu k uplatnenému odvolaciemu dôvodu týkajúcemu sa splatnosti pohľadávky, a to, že predchádzajúcim rozhodnutím súdu bolo povolené splácať žalovanému žalovanú istinu v splátkach vo výške 100,- eur (rozhodnutie vo veci samej, č.l. 336) odvolací súd uvádza, že predmetné rozhodnutie bolo zrušené odvolacím súdom, a to uznesením č.k. 4Co/277/2015-378 zo dňa 11.10.2016 s právoplatnosťou od 07.12.2016. Uplatnená námietka týkajúca sa povolenia splácať žalovanú istinu v splátkach predchádzajúcim rozhodnutím, ktoré bolo následne zrušené je právne irelevantná. Súd prvej inštancie pri opätovnom rozhodovaní vo veci samej musel vychádzať zo zisteného skutkového stavu, doplneného dokazovania a jeho výsledkov po zrušení a vrátení rozhodnutia vo veci samej nielen vo vzťahu k istine, ale aj vo vzťahu k novým okolnostiam, ktoré nastali po zrušení a vrátení veci súdu prvej inštancie. Z dôvodu, že žalovaný 1/ k svojej žiadosti o povolenie splácať žalovanú istinu v splátkach nepredložil žiadne listinné dôkazy, svoje majetkové a sociálne pomery nepreukázal ani v odvolacom konaní, odvolací súd túto námietku

nepovažoval za dôvodnú. Len listinný dôkaz predložený v odvolacom konaní týkajúci sa splátky žalovanej istiny vo výške 80,- eur mesačne, nie je dôvodom pre aplikáciu ust. § 232 ods. 3 CSP. Právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským a pri rozhodovaní o uplatnenom nároku bol súd prvej inštancie viazaný navrhovaným petitom žalobcu, resp. jeho právnym zástupcom, ktorý sa domáhal, aby boli obaja žalovaní povinní zaplatiť žalovanú istinu s uvedením, že plnením jedného zo žalovaných zanikne v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a to z dôvodu, že žalovaný 1/ je vo vzťahu k žalobcovi v postavení dlžníka a žalovaná 2/ je vo vzťahu k žalobcovi ako právnemu nástupcovi veriteľa v postavení ručiteľky. Navyše odvolací súd podotýka, že žalovaný 1/ uznal záväzok na základe dohody o uznaní záväzku zo dňa 04.12.2008 k 06.11.2008 pohľadávku vo výške 5.670,65 eura, a to notárskou zápisnicou č. N 216/2014 zo dňa 17.05.2004, vrátane vyhlásenia povinnej osoby dlžníka o súhlase s vykonateľnosťou notárskej zápisnice a uznaní záväzku čo do dôvodu a jeho výšky.

10. Vo vzťahu k namietanému výroku o nároku na náhradu trov konania odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP, a to na základe zásady úspechu žalobcu v konaní v celom rozsahu. V danom prípade aplikácia ust. § 257 CSP neprichádza do úvahy, lebo žalobca bol v konaní plne úspešný. Ustanovenie § 257 CSP umožňuje výnimočne nepriznať náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Aplikácia tohto ustanovenia musí zodpovedať osobitným okolnostiam daného prípadu a musí mať výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Odvolací súd poukazuje na to, že právo na náhradu trov konania je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré je implikované v práve na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 a nasl. ústavy. Podľa názoru odvolacieho súdu, v danom prípade neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 257 CSP, lebo pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých strán v spore a všímajú sa aj okolnosti, ktoré viedli strany v spore k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Súd prvej inštancie preto správne o nároku na náhradu trov rozhodol v súlade so zásadou úspechu žalobcu v plnom rozsahu, a preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči žalovaným 1/ a 2/, ktorí v konaní úspešní neboli.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku splatnosti pohľadávky a vo výroku o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalobcu v odvolacom konaní vo vzťahu k žalovanému 1/ (§ 255 ods. 1 CSP). Žalobca, ani jeho právny zástupca trovy odvolacieho konania neuplatnil, ani mu z obsahu spisu nevyplývajú, a preto odvolací súd vyslovil, že žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3: (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.